

פרסום חוק סליקה אלקטרונית של שיקים, התשע"ו – 2016

יישום חוק הסליקה האלקטרונית, שעבר אתמול קריאה שניה ושלישית בכנסת, יקדם את סליקת השיקים בישראל ויצעידה לרמה המקובלת בעולם.

החוק יאפשר מעבר מסליקה פיזית של שיקים לסליקה אלקטרונית : כלומר עצירת השיקים בבנק בו מוצג השיק לפירעון, ושליחה של קובצי תצלומים של השיקים לבנק הנמשך, במקום את השיקים עצמם.

בתהליך הקיים של סליקת השיקים, הלקוח נדרש להפקיד פיזית את השיק בסניף הבנק והשיק נשלח מהבנק בו הופקד השיק לבנק ממנו מושכים את הכסף. במקרה של החזרה, חוזר השיק מהבנק ממנו מושכים את הכסף לבנק בו הופקד השיק במקור וממנו ללקוח לצורך גביה של השיק ע"י הצגה מחדש לבנק או בהוצאה לפועל או בבית המשפט. חוק הסליקה האלקטרונית יאפשר ליעל את התהליך ולהפוך אותו למהיר יותר : מרגע הצגת השיק בבנק המציג (בין אם שיק מנייר או שיק בסלולר), השיק שהוצג אינו רלוונטי עוד לתהליך הסליקה או, במידת הצורך, לגביה בהוצאה לפועל או בבית המשפט.

מעבר לקדמה, לדיגיטציה ולמהירות הסליקה, החוק **ייעל את תהליך סליקת השיקים** בין חברי המסלוקה, ישפר את **הנוחות ללקוח** הן בשלב הצגת השיק והן בשלב הטיפול בשיק שחזר, יאפשר **הבטחת סופיות העסקאות** באופן מהיר יותר (במקום 3 ימים שלוקח להבטיח סופיות לשיק), ישפר את **ההליכים בהוצאה לפועל** ויאפשר **הוצאה בעמלות** בשל המעבר מפעולות בנקאיות פיזיות לפעולות בנקאיות אלקטרוניות.

נגידת בנק ישראל, ד"ר קרנית פלוג :

"חוק הסליקה האלקטרונית יקדם באופן משמעותי את שוק אמצעי התשלום בכלל ואת תהליך סליקת השיקים בפרט. החוק הנו צעד נוסף לאימוץ ההשפעות החיוביות של הטכנולוגיה ויישומו יועיל ללקוחות הבנקים אשר יוכלו ליהנות משירותי סליקה משופרים - מתקדמים יותר, נוחים יותר, וזולים יותר".

עיקרי חוק הסליקה האלקטרונית והשלכותיו :

- ✓ **ייעול תהליך סליקת השיקים** – ביטול הצורך בשינוע פיזי הלך וחזור של השיקים, אחסון ואחזור של שיקים.
- ✓ **הסדרה של החזרת שיק שלא כובד** – במידה והשיק שהופקד לא כובד ("לדוגמא, מסיבת אין כיסוי מספיק"), יקבל הלקוח, לפי דרישתו, פלט של השיק הממוחשב לצורך המשך הליכי הגביה בהוצאה לפועל.
- ✓ **הסדרת קבילותו של השיק הממוחשב בהליך המשפטי** - פלט של שיק ממוחשב ייחשב לשיק, לכל דבר ועניין, ויהווה ראיה קבילה להוכחת אמיתות תוכנו בכל הליך משפטי.

- ✓ **שיפור הנוחות ללקוח וחיסכון בהוצאות הלקוח** – הדמית השיקים תאפשר לבנקים להציע שירותים טכנולוגיים מתקדמים, כגון: הפקדת שיקים באמצעות הסלולר (כיום ניתן להפקיד שיקים בסלולר רק אם הם משוכים על אותו בנק). כלומר, לא יידרש מלקוח להגיע לסניף בנק כדי להפקיד את השיק לפירעון, וכתוצאה מכך, גם עלויות הפקדת השיק יופחתו בכ – 75% (הפקדת שיק בערוץ ישיר מול הפקדת שיק באמצעות פקיד).
- ✓ **הבטחת עסקאות באופן מהיר יותר** – יסייע במתן אפשרות לקיצור משך הזמן שיחלוף משלב הצגת השיק לפירעון עד לשלב זיכוי חשבון הלקוח (כיום הזיכוי מכוח שיק סופי רק בתום שלושה ימי עסקים).
- ✓ **מאפשר המשך שימוש בשיקים במצב חירום** – במצב בו לא ניתן יהיה לבצע הפקדות שיקים באמצעות סניפי הבנקים (לדוגמא במקרים בהם הדרכים יחסמו) עדיין יתאפשר המשך ביצוע תשלומים בשיקים.
- ✓ **אחריות בשל נזק שנגרם עקב אי שמירת שיק** הבנק יהיה אחראי כלפי לקוחו לנזק שנגרם עקב אי שמירת שיק על ידי הבנק.
- ✓ **תחילתו של החוק** – שישה חודשים מיום פרסומו. עד 18 חודשים ממועד תחילת החוק ניתן יהיה במקביל לסלוק הן פיזית והן אלקטרונית. לאחר מכן ניתן יהיה לסלוק רק בדרך אלקטרונית.